

LA BASE FISCAL PER AL SOSTENIMENT DE LA GUERRA GRAN. EL CAS DEL BAIX GAIÀ

INTRODUCCIÓ

No és la nostra voluntat entrar a tocar els aspectes relacionats amb l'evolució general dels esdeveniments militars durant la confrontació armada entre la monarquia de Carles IV i la Convenció francesa (1793-1795) que coneixem amb el nom de Guerra Gran. Han estat motiu d'un correcte resum (Rovira, 1979) i posats en relació amb l'àrea sobre la qual centrem la visió. Pretenem aportar claror sobre l'esforç econòmic que hauria suposat per al triangle Altafulla-Tamarit-la Torre la contribució en diners per sufragar la guerra. La informació obtinguda consent d'aportar notícies sobre la textura econòmica d'aquelles poblacions a les darreries del segle XVIII.

Repremem el tema quan cinquanta-cinc comissionats es reuniren a Barcelona i Girona per estipular els detalls financers de la mobilització militar empresa després del desastre de Figueres –27 de novembre del 1794–. Eren homes “de lo más granado de cuanto podía personificar la tradición catalana” (Ossorio, 164-165).

Les mesures fiscals preses pels comissionats s'orientaren en dues direccions: establir el que caldria pagar als components de l'exèrcit i obtenir un fons, indispensable per poder sufragar les diferents companyies, compostes de cent homes, inclosos quatre sergents i deu caporals d'esquadra.

Eren estipulats els sous següents: als paisans, obligats a servir almenys durant una campanya, se'ls havia de donar pa, a compte del rei, i sis

ral·ls diaris. Als capitans els corresponia un jornal de 20 rals; als tinents, 16; als subtinents, 12; als sergents, 8 i als caporals, 7.

Els càrrecs de capità, tinent i subtingent havien de ser ocupats per nobles o hisendats. El terç o divisió total de cada partit era manat per un comandant.

Per mantenir el servei es destinaren els fons següents (Ossorio, 169 i ss.): el carregament d'una anualitat del cadastre i industrial a tots els contribuents d'aquest impost; procurar la contribució de tot qui no entrés en el servei –Contribució General de Defensa–; el 10% de les rendes eclesiàstiques, prèvia sol·licitud a l'arquebisbe de Tarragona, bisbes i capítols catedralicis; els fons dels espolis i vacants, tant de mitres com de peces consistorials; la tercera part del que hom pagava per les prebendes eclesiàstiques al Fons Pius Beneficial; procurar que els prelats eclesiàstics obtinguessin dels seus súbdits rendes equitatives; petició de la contribució, segons el volum de les rendes, als presidents de la Congregació Benedictina Claustral Tarraconense, als monestirs de benedictins observants, bernats i cartoixos, al canceller de la Universitat de Cervera, als superiors dels Ordes Regulars i a l'Assemblea de la Religió de Sant Joan de Catalunya i Aragó; aplicació del "tercer diner", imposat darrerament al dret de pariatge, que pertocava l'obra de la Llotja de Mar; l'octau de l'aiguardent un cop deduïda la part reial i el sobrant de propis i arbitris de llocs, viles i pobles del Principat i els oferiments individuals i corporatius.

Pel que fa al cas tarragoní, convé esmentar que la Junta de la zona prengué la decisió de recollir els acords de la de Girona, excepte en els punts que feien referència a destinar el 10% de les rendes eclesiàstiques al fons de Miquelets i la demanda de contribució a la Congregació Benedictina Claustral Tarraconense i l'Assemblea de l'Orde de Sant Joan de Jerusalem. Hom va voler estalviar-se, així, topades amb les autoritats i els senyors eclesiàstics.

Ens entretindrem en la presentació i comentari de les dues vies de recaptació que resultaren més rellevants i han motivat i permès el present article: la Contribució General de Defensa i el Cadastre.

LA CONTRIBUCIÓ GENERAL DE DEFENSA

La Contribució General de Defensa es féu a partir de la taxació de les quantitats assignades a les persones, segons les classes i beneficis. Cada classe era subdividida en tres categories de pagament, a tenor dels ingressos. Així haurien de pagar cada mes els jornalers i criats, mitja pesseta; els artesans amb botiga oberta, una, dues, tres pessetes; els artistes en exer-

cici, dues, tres, cinc pessetes; els cirurgians i apotecaris, una, dues, tres pessetes; procuradors, escrivans i notaris, una, dues, quatre pessetes; metges i advocats, tres, cinc, vuit pessetes; comerciants, cinc, deu, quinze pessetes; hisendats, quatre, vuit, dotze pessetes i l'estat noble –amb quatre classes–, cinc, deu, quinze, vint pessetes.

Hom afegia certs punts rellevants. Dels llauradors sols figurarien en la categoria dels hisendats els posseïdors d'una hisenda que els permetés de viure sobradament sense treballar-la. Els que la treballaven havien de pagar més que els jornalers i eren equiparats a la classe dels artesans amb botiga oberta.

A cada població, el batlle, regidor degà, d'acord i amb l'assistència del capellà havien de determinar l'espècie de pagament de cada individu. Als pobles més grans de cent veïns, haurien de cridar un o dos prohoms de classe o gremi per realitzar la taxació.

Les mateixes personalitats nomenarien un tresorer que passaria mensualment els fons obtinguts als Tresorers Generals, previ lliurament del rebut.

El mitjà de cobrament de la contribució, com el cadastre, seria el que els funcionaris i capellà esmentats consideressin més oportú.

Els miquelets, segons gràcia reial, gaudirien d'allotjament, estris, bagatges i racions de campanya, de la mateixa manera que les tropes de l'exèrcit. Haurien de rebre estatut d'invalidesa els que es desgraciessin en campanya. Serien ateses les vídues i familiars dels qui hi morissin. La Junta creia que les ofertes estimularien els joves "forts" a servir com a voluntaris.

El batlle de cada poble reuniria els voluntaris i els acompanyaria a Tarragona, on haurien de formar companyies tot seguit "pues lo adelantado de la estación no admite ya más dilaciones" (Ossorio, 197). Hom procediria a l'allistament forçós en les localitats on ningú s'ofereís voluntari.

EL CADASTRE

El primer punt per al manteniment del servei era, com hem dit, el pagament del Cadastre i industrial, per terces (Navarro, 123).

Recordem que un decret de 16 d'octubre del 1716 establí a Catalunya la base del nou sistema fiscal amb el criteri fonamental d'augmentar els recursos. L'impost s'afegí als tradicionals i partint dels criteris de prosperitat pre-bèl·lica, malgrat que el moment era de depressió conjuntural, provocada per la guerra.

L'esmentat decret estipulà l'organització de la nova contribució. El cadastre reial requeria sobre béns immobles –cases, terres, forns, molins...– i sobre els ingressos que provenien de rendes no lligades a l'activitat professional del contribuent, com ara censos i censals. Les terres estaven classificades en trenta-dues categories, segons indret, dimensions i qualitat. Pagaven en tres lliuraments anuals. La resta de béns immobles i rendes pagaven un 10% del que hom preveia que podia donar la seva explotació.

El cadastre personal gravava els ingressos relacionats amb l'activitat professional dels contribuents. El bestiar que hom tenia en propietat havia de pagar una quota en metàl·lic, segons classe d'animal. En teoria el cadastre personal hauria d'emportar-se el 8% dels ingressos obtinguts com a fruit del treball personal, avaluat en un jornal de tres rals diaris per als cent dies feiners a l'any dels pagesos i els cent-vuitanta dels menestrals.

El ganancial o cadastre de guanys no quedava massa clar: carregava els mitjans de producció capaços de donar beneficis al marge del treball personal. La seva ambigüitat venia donada per la poca especificitat del concepte de comerciant. Mercader afirma que només era impossible als individus dels gremis que, en llur activitat, obtenien altres ingressos que el mer guany fruit del treball personal: mercaders, comerciants, notaris, agremiats amb botiga oberta a la venda pública, adroguers, corredors, arrendadors i assentistes (Mercader, 183).

La implantació de l'impost fou lenta i durant el període 1716-1724 es produïren gran nombre de variacions en la seva confecció i cobrament. El 1726 obtingué plaça de superintendent de finances Antoni de Sartine. El 1735 féu pagar els eclesiàstics, renovà les llistes cadastrals per a la pràctica del repartiment, termes i cobrament, en una ordenació que havia de durar fins la reforma de Món del 1845.

A tall de resum, des de les disposicions dictades per Sartine el 1735 fins a la reforma de Món el 1845 passant per l'atac contra els exempts de Contamina el 1748 i per l'assaig frustrat d'Ensenada un any després, aqueix tribut no sofrí variacions importants pel que fa a la pràctica del seu repartiment i a les normes que regulaven el volum impositiu a percebre, mantingut quasi constant. D'aquí que les quantitats demanades a finals de segle, quan la demografia i l'economia gaudien de l'expansió de la segona meitat de la centúria, necessitessin d'un esforç menor per part dels contribuents per ser satisfetes.

Respecte l'ús que l'investigador pot fer del cadastre, trobem un bon estat de la qüestió a l'obra de Segura. Aquest autor conclou que, com tot tipus de documentació fiscal, el cadastre presenta dos greus inconve-

nients: les ocultacions i les dades estàndard. En una primera etapa, cal parlar més de manca de criteri que no d'ocultació, poc probable en un període de post-guerra, amb presència de l'exèrcit i gran nombre d'administradors. A partir del 1735 l'ocultació fou notable a causa de la relaxació de la pressió militar de la Corona. El frau fou exercit per grans propietaris, els quals no figuraven al cadastre amb la totalitat de terres pròpies.

El cadastre personal compta encara amb més dificultats d'investigació que el reial. Encara era més fàcil sostreure un home de la relació que el gremi facilitava als encarregats de confeccionar el cadastre que no pas un tros de terra. Així, només permet localitzar tendències i emprar el detall en casos molt concrets.

Aclarits els termes fiscals dels cadastres, manca per detallar el concepte "emoluments". Els habitants dels llocs de jurisdicció reial civil o criminal havien de satisfer "emoluments del comú", com a sots dels corregidors i els seus tinents, alcaldes majors o agutzils, excepte a Barcelona. D'aquesta manera, és el cost global dels justícies el que cal anotar a les partides cadastrals, no el volum dels emoluments municipals, impossibles d'avaluar, segons Mercader (184-185).

LES FONTS

Al recompte d'homes que va servir per elaborar les llistes de Miquelets podem afegir el tractament de la informació sobre els pagaments de cada població per a sufragar la lleva i la guerra. La documentació ofereix bastants elements per aproximar-nos a la textura econòmica –a partir d'una base fiscal– de les localitats d'Altafulla –volum VIII– Tamarit i Torredembarra –volum X dels "Miquelets"–. El fons documental és servat a l'Arxiu Històric de Tarragona.

ALTAFULLA

A la primera plana trobem la presentació del resum del cadastre, el dia 4 d'agost del 1795, dividit per conceptes: terres, delmes, censos, emoluments... Aquests conceptes vénen expressats en rals d'ardit. El total, dividit després en dotze mensualitats, és transformat en lliures, sots i diners.

De les pàgines 2 a la 14 figura la "Lista del Catastro Mensual (que) pagan los Vecinos, y terratenientes de esta Villa, para el Armamento y Tercios del presente Principado".

Els contribuents són classificats per població de residència: Altafulla, Torredembarra, la Riera, Virgili, la Nou, la Pobla de Montornès, Creixell, la Selva... El sistema d'anotació era reproduir el nom i cognoms de la persona en qüestió i, tot seguit, l'import a pagar en lliures, sous i diners. Tanmateix, alguns dels tributants vénen especificats no amb el seu nom i cognom sinó per la forma com eren coneguts: per exemple, "los arrendadores de Jaime Tremul", la "Viuda Pijoan del Frare", "la casa del forneret", "los erederos de Jph. Alegret".

El dia 23 de maig de 1795, tres mesos i tres dies després de l'elaboració de les llistes de població i d'hàbils, signaren la relació fiscal el rector -Francesc Bru-, el batlle -Joan Garcia- i el regidor degà -Joan Esteve Soler-.

Entre les pàgines 15 i 20 s'estén la "Lista del Reparto o Industrial echo por menor a los Individuos de la Villa de Altafulla y para el presente año. Altafulla y agosto 2 de 1795", firmada pel batlle. L'aplicació d'aquest cadastre de guanys és enigmàtica, car malgrat que figura entre la documentació el total del seu import no està referit en el resum de pagaments d'Altafulla transcrit per Lluís Navarro. Aquest en explicà que, en el millor dels casos, el cadastre de guanys afectava unes deu o quinze persones per població; en canvi, a Altafulla els relacionats són 147. Aquest ganancial, doncs, podria ésser fruit de l'intent de treure recursos subsidiaris de caràcter obligatori, ja que la majoria dels qui el pagaven contribuïen escassament per raó de tenir, per exemple, mitja barcada de sardinals, val a dir que són rares les persones que en tenien una de sencera-.

El fulls del 21 al 32 contenen l'especificació de la Contribució General de Defensa. A diferència de Torredembarra i Tamarit, la llista està dividida per classes i estaments, fet que ens proporciona una notable font per a l'estudi de l'estructura social altafullenca. Hi figuren nobles, comerciants -llista revisada per Jaume Espina i Raimon Alomà-, hisendats i llauradors -corroboració de Joan i Josep Gatell-, artesans -amb la intervenció de Joan Camps i Josep Clot- i, finalment, els jornalers, sense cap supervisor. A la darrera d'aquest grup de pàgines, hi ha la unió d'aquesta contribució per estaments i el total corresponent.

En les pàgines que hem numerat de la 36 a la 41 trobem la "Relación de Individuos Matriculados que comprendan las Listas de esta Matricula, y Subdelegación de mi cargo, con Individuación de la de Sobrecargos, Pilotos, Patronos, Inhábiles i hábiles con la tasación al margen de cada uno que debe contribuir para la manutención mensual de Micaletes, según su posibilidad, tasadas en presencia del Rvdo. Sr. Párroco, Subdelegado Don Manuel Soler, Subbayle Francisco Batlle, Rdor.

Segº Miguel Garcia y los dos individuos elegidos por parte del gremio, Antonio Rius y José Baradad”. Aclarim que els dos representants gremials són els dos sobrecàrrecs. Convé fer notar que els hàbils no pagaren cap mena de contribució. A 15 de juliol de 1795, vuit dies abans de la pau de Basilea que havia de tancar la Guerra Gran, signaren aquesta llista: els al·ludits rector, batlle, regidor i subdelegat de Marina.

Als fulls 42 i 43 figura una carta dels representants del poble adreçada a la Junta de Miquelets i Terços de Tarragona, en la qual esclareixen que alguns altafullencs han estat inclosos tant en la Capitació com en la llista de matriculats, motiu pel qual cal estar a l'aguait de no doblar els pagaments.

Finalment, de les planes 44 a la 60 trobem un seguit de cartes i recursos que en aquest treball no hem consultat. Deixem constància que existeixen, en aquest apartat de descripció de la documentació.

TAMARIT

A la primera plana hi ha, igual que en el cas d'Altafulla, el resum cadastral. A la continuació –pàgines 2 i 3– trobem la “Contribución Mensual i general de todos los hombres de 16 años arriba en su Capitación en el término y lugar de Tamarit”. És a dir, la Contribució General de Defensa, que no pagaren ni dos pobres de solemnitat –Antoni Llagostera, pastor, casat, de 44 anys i Pere Teixidor, pagès, casat, de 40– ni un absent –Joan Cañellas, pagès, solter, de 20 anys–. La sèrie fou signada, el 10 d'abril de 1795 pel regidor degà Joan Marquès, ja que el batlle Joan Llagostera no sabia escriure. La resta de fulls –4 a 7– conformen la llista mensual de l'annualitat cadastral. Els contribuents hi apareixen ordenats per poblacions de residència –Tamarit, Altafulla, Ardenya, Ferran, Torredembarra, Vila-seca, la Nou, la Selva i Tarragona–. Segellat per la mata tamaritenca, el document és signat el 10 d'abril pel rector Antoni Company, pel regidor degà Joan Marquès i, en nom del batlle Joan Llagostera i dels regidors Raimon Oliver i Sebastià Fortuny, el secretari Sebastià Clot.

TORREDEMBARRA

També el primer full és el resum del cadastre, detallat per conceptes de pagament. Al total hi ha afegits tres individus que no havien estat inclosos en l'interior de l'enquesta, i que nosaltres hem obviat, encara que ara els relacionem: Joaquim Foguet, 1 s. 2 d. de cadastre i 3 s. 9 d. de

capitació; Josep Roig, ídem d'en Foguet i Hereu de Magí, 1 s. 7 d. de cadastre i el mateix que els anteriors de capitació. Sumen 2 s. 11 d. de cadastre i 11 s. 3 d. de capitació.

A la Torre, la classificació dels pagaments fiscals és en funció de cada persona, i a l'inrevés d'Altafulla i Tamarit, on estaven separats Cadastre i Contribució General de Defensa. Una altra diferència importantíssima la constitueix el fet d'utilitzar rals i ardots, a l'hora de realitzar els comptes, en lloc de lliures sous i diners. Així, tota la documentació –fulls del 2 al 29– conforma el “Quaderno que asseñala la Cantidad mensual que para el Armamento de la Provincia deven pagar los Individuos de la Torredembarra por razón del Catastro Real e Industrial y contribución de defensa”. El nom i cognom del contribuent ve seguit del concepte pel qual paga la quantitat –o les quantitats– i el total individual. Les sumes són arrossegades pàgina per pàgina. Com que no quadrava el nostre buidatge amb el total expressat en la documentació, hem procedit a dissecionar-la plana per plana, mètode que ens ha permès de copsar els apreciables errors comptables. No podem oblidar que aquest tipus de fonts presenta força equivocacions en les operacions comptables: ni hi havia computadores, ni màquines de calcular i, a més, la diversitat monetària agreujava el problema. Així, les falles, ateses les diferents bases de compte –12 per als diners, 20 per als sous, 24 per als ardots, 4 per als rals en passar-los a pessetes– i el fet de les conversions encara no eren massa.

En la llista els matriculats estan ordenats conjuntament. L'inventari sencer “está fermado segun nuestro modo de entender y saber y por tenerlo por tal lo firmamos de nuestras propias manos. Torradembarra y abril a 24 de 1795. Dr. Manuel Mazas rector, Jph Saguñolas bayle, Juan Uguet regidor decano”.

ANÀLISI POBLACIÓ A POBLACIÓ

Altafulla

Hem dividit l'aportació al cadastre –quadre I– en sis grups, a tenor dels impostos. El grup I –per sobre de les 4 ll.– el constitueix un sol contribuent que paga el 10,37% de la contribució cadastral: el marquès de Tamarit. És a dir, si hom pagués igualitàriament l'impost per persona i no per propietats, el marquès lliuraria una quantitat vint-i-cinc vegades inferior.

El grup II, per damunt d'1 ll. i per sota de 4 ll., el componen quatre homes: Manuel Soler, Joan Gatell, Antoni de Martí i Tomàs Vives. Salvador Rovira distingeix tres generacions de comerciants en el seu estudi

“Los comerciantes de Altafulla (segunda mitad del siglo XVIII)” (Rovira, 29-92), que és l'apèndix bibliogràfic de la seva tesi de llicenciatura.

La primera de les generacions –anys 1740 a 1760– unia les tasques comercials i les agrícoles; molts dels seus membres provenien d'ocupacions vinculades amb la mar, sobretot patrons importadors de gra: “Los comerciantes descendientes de marineros tienen en común con el resto de sus colegas el ser propietarios, en más o en menos, de tierras e inmuebles, dado que sus abuelos y padres, como compensación y buscando seguridad a los riesgos del mar, invirtieron parte de sus ganancias en la compra de inmuebles o de fincas rústicas al tiempo que capitalizaban sus ahorros para participar en pequeños arrendamientos; todo lo cual supieron legar a sus herederos, quienes si bien continuaron ligados a intereses marítimos fueron ya unos completos labradores-comerciantes” (Rovira, 30). La base del creixement d'aquest grup de comerciants fou l'intercanvi amb Gran Bretanya de pesca salada per aiguardent, invertint bona part dels beneficis en terres, perquè aquestes mereixien consideració social i aportaven seguretat. Segons Salvador Rovira, esdevingueren l'oligarquia local junt amb la petita noblesa.

Entre 1761 i 1780 la “segona generació” dels comerciants s'orientà a la realització: millora dels rendiments, arrendaments, compra de magatzems i de senyorijs... A partir de 1781, a aquests negociants s'uniren petits comerciants-mariners, “cuyas bases económicas no se sitúan en la posesión de tierras, sino en los ahorros producidos por las travesías entre Catalunya y América” (Rovira, 33). Tot i així, el grup de vells negociants fou hegemònic.

Aquesta explicació ve a tomb perquè ens dóna a entendre l'auge de la nova oligarquia de la qual formaven part els quatre homes englobats en el grup II del cadastre. Manuel Soler era el major hisendat del terme d'Altafulla, dedicat als arrendaments i a la compra-venda de vins, olis, grans i pesca salada, i detentava el càrrec de Sots-delegat de marina, el 1795.

Joan Gatell no apareix en les llistes de comerciants de Salvador Rovira, però sabem per la documentació demogràfica que era un Familiar del Sant Ofici, circumstància que ja ens el situa com a home de posició enlairada.

Antoni de Martí fou un noble que estudià a Cervera, membre de la Societat d'Amics del País de Tarragona, dedicat a l'activitat científica a través de publicacions i per ser integrant de les Reials Acadèmies de Ciències Naturals i Medicina Pràctica. Era fill d'Antoni Martí i Gatell, d'Ardenya, comerciant traslladat a Altafulla i enriquit com la resta dels de la “primera generació” fins al punt que el 1790 obtingué el títol de noble, el

qual degué transmetre al fill Antoni Martí i Franquès (Iglésies). Val a dir que Antoni excusà de prendre el comandament d'una companyia a causa de la feblesa de la seva visió (Rovira, 1982, 140), quan ja era membre de la noblesa comarcal.

Tomàs Vives era Doctor en Filosofia per la Universitat de Cervera i membre de l'Orde de Sant Joan. Tenia un alt nombre d'arrendaments. Aquest doctor Tomàs Vives, home de la "tercera generació" devia ser fill del Tomàs Vives de la "primera generació" que traficava amb aiguardents i pesca salada. Entre els quatre homes mencionats aportaven una quarta part del cadastre.

En el grup III del cadastre, entre 10 s. i 1 ll., el formaven disset propietaris, entre els quals hi havia alguns dels comerciants esmentats per Salvador Rovira, però que no concretem per no estendre'ns excessivament. Devien gaudir d'una posició lleugerament còmoda, sense arribar a benestant. Els dissets membres pagaven una quarta part del total cadastral i representaven el 7% de la suma d'homes contribuents.

Els grups IV –entre 5 i 10 s.– i V –entre 2 i 5 s.– constituïen unes agrupacions mitjanes que, si bé no tenien una condició important, tampoc no sofririen els problemes del grup VI –fins a 2 s.–. Aquest darrer, que abastava el 67,5% del total de contribuents, detentava només el 15% de la riquesa cadastral.

També val la pena d'agrupar els contribuents cadastrals segons el seu origen municipal:

Localitat	Nombre	%	ll.	ss.	dn.	ss.	%
Altafulla	160	65,84	35	10	10	710,85	77,54
Torredembarra	46	18,93	5	5	6	105,50	11,51
Virgili	7	2,88	2	8	4	48,35	5,27
La Riera	20	8,23	1	12	7	32,60	3,56
La Nou de Gaia	3	1,23		11	10	11,85	1,29
La Pobla de Montornès	4	1,65		2	11	2,95	0,32
El Creixell	2	0,82		2	6	2,50	0,27
La Selva	1	0,41		2	2	2,15	0,23
	243					916,75	

És de veure com els altafullencs controlaven gran part dels recursos productius. Sols és ressenyable la incidència dels veïns de Torredembarra.

El quadre II correspon a la Contribució General de Defensa que era establerta en funció del rang estamental. Tot seguit relacionem els pagaments de l'esmentada contribució ordenats per categories socials:

Categoria	Nombre	%	Pessetes	%
Nobles	3	0,85	45	9,87
Comerciants	11	3,13	85	18,64
Hisendats i llaurad.	8	2,27	44	9,65
Artesans	115	32,67	174,5	38,27
Jornalers	215	61,08	107,5	23,57
	352		456	

Ens trobem davant una localitat litoral força representativa de la Catalunya de finals del segle XVIII pel que fa a l'estructura social: ni hi havia embranzida de dimensions com les dels grans ports i ciutats, ni tampoc dominava el quietisme, el "tempo morto" de les places en decadència. Desgraciadament, la divisió social de la Capitació –sinònim de Contribució General de Defensa– sols es verifica a Altafulla no a Torredembarra, ni a Tamarit, on, tanmateix, ens hi podem atansar a partir de l'anàlisi particular de cada tipus de contribució, car cada categoria n'havia de pagar una de concreta.

Si sumem l'import del Cadastre –917,55 sous– i el de la Capitació 456 ptes. o 3.648 s.– obtenim la quantitat de 4.565,55 s. En canvi, la Taula del resum de les aportacions per localitats del Corregiment de Tarragona (Navarro, 104-105) concedeix 946,15 s. en concepte de Cadastre i 3.491,35 s. per Capitació. La diferència en les quantitats cadastrals és atribuïble a circumstàncies diverses: errors en el recompte i, sobretot, desigualtats entre el que calia cobrar i el que en realitat era pagat. Quant a la Contribució General de Defensa, el desajust és més gran si comptem la dels matriculats al servei de Miquelets, ja que puja 3.741,25 sous.

Tamarit

En aquest cas les dificultats documentals són, per sort, menors. Segons el quadre general de la contribució del partit de Tarragona, a Tamarit li correspondrien 1.313,75 s. –307,5 de Capitació i 1.006,25 de Cadastre–. A nosaltres ens resulta 1.316,75 s., i el resultat de la Capitació és idèntic. La inapreciable diferència la podem adduir a variacions decimals en les conversions entre unitats monetàries diverses.

El que sobta primer és que la Capitulació suposà sols el 23,36% de l'aportació tributària. Teòricament hauria d'assolir un percentatge semblant al Cadastre. A Altafulla hem vist que la Capitulació era molt més important que el Cadastre. Certament es tractava d'una localitat més poblada i amb un terme municipal reduït: com que el Cadastre gravava principalment les terres, Altafulla que gaudia d'una economia diversificada pagava *proporcionalment menys* de Cadastre. Per les mateixes raons, però amb l'aplicació contrària –terme ampli, pocs habitants i concentració d'activitats en el sector primari–, a Tamarit el Cadastre tripliquava el valor de la Contribució de Defensa.

La Capitulació ens aproxima al teixit social dels tamaritencs. El 88,52% pagava la contribució mínima, fet que ens il·lustra de la parquetat de mitjans dels habitants de Tamarit. Més encara si tenim en compte que els set que més cotitzen –Josep Virgili, Josep Magrinyà, Joan Marquès, Josep Ballver, Pau Voltas, Josep Mercader i Marià Mercader– no arriben a una gran categoria. Si una lliura i deu sous equivalien a vuit pessetes, i aquesta quantitat la satisfien els hisendats mitjans, cal considerar que només Josep Virgili les pagava. I només Magrinyà, Marquès i Ballver podien catalogar-se com a hisendats. La resta devien ser llauradors i no jornalers, car no hi ha ningú que pagui mitja pesseta. Per tant, la immensa majoria dels pagesos residents a Tamarit vivia propers a la misèria, però llauraven la seva pròpia terra.

El resum del cadastre ens ratifica la importància cabdal de les activitats agropecuàries –84,60%–. En les tasques comercials quasi sols hi tenen presència els molins, totalment relacionats amb les feines dels camps: molta de gra i olives. Sobta la poca importància dels aiguardents i vins, que circulaven a través d'Altafulla. També és destacable el poc percentatge dels censos, que contrasta amb l'endeutament generalitzat que hem recollit, l'any 1723, i que ascendia a 2.296 ll. (Llibre de Memòries).

En l'aspecte del Cadastre, en el cas de Tamarit hem seguit els mateixos intervals d'agrupament que en el d'Altafulla. Fins a 2 s. trobem a 26 individus –34,67% dels contribuents– que pagaven sols el 2,56% de la contribució. Semblantment, en el grup VI –de 2 a 5 sous– comprenia el 32% del nombre d'homes i el 7,55% del pagament. És a dir, les dues tercers parts dels propietaris cotitzaven el 10% del lliurament total. Els grups V, de 5 a 10 s., i IV, fins a 1 ll., que constituïen el 17% de la població, pagaven una quantitat parella –14%– El grup III –entre 1 i 5 ll.– comprèn aquells qui havien cotitzat més per la Contribució General de Defensa –Josep Virgili, Joan Magrinyà, Joan Marquès, Pere Joan Mercader i Josep Bellver–, així com altres propietaris forans que ja hem esmentat: Manuel Soler i els altafullencs de pro Vallgornera i la vídua Maria

Pijoan, membre d'una important nissaga de comerciants d'Altafulla. Els grups I –10 ll. en amunt– i II –entre 5 i 10 ll.– eren compostats, respectivament, pels ja al·ludits Antoni Martí i Franquès –en aquest plec de documentació, considerat resident a Tarragona– i el marquès de Tamarit. Com que hem indicat que vora un 85% del cadastre se l'enduïen les terres, podem equiparar les xifres cadastrals a les dels terratinents. Trobem, doncs, dos propietaris de gran rellevància, deu propietaris d'una extensió de terra mitjana, un altre grup de petits tinents i un darrer sector de gent que detentava una parcel·la reduïdíssima. En conclusió, sembla que algun latifundi es combinaria amb una multiparcel·lació.

El gran nombre de propietaris forans permet d'observar la dependència econòmica de Tamarit respecte a les dues poblacions veïnes de Tarragona i Altafulla. Per un cantó s'explicaria pel reduït nombre de moradors tamaritencs comparat amb l'extensió del terme, però no escapa al nostre raonament la inexistència d'una dinàmica estructural sòlida: si més no, els propietaris extra-locales residirien a Tamarit si aquest municipi els oferís atractius socio-econòmics suficients.

Torredembarra

La peculiar presentació de l'expedient torredembarrenc –que ja hem comentat abans– no ens permet d'extreure conclusions sobre la distribució dels propietaris per localitats de residència. Podríem intentar-la si analitzéssim, un per un, els cent vuitanta-sis tinents no matriculats i els cent-deu matriculats. Dels cinc propietaris, el màxim és el “Exmo. Sr. Conde”, que no pot ser altre que el de Santa Coloma –resident forà–. El segon és Josep Virgili, de Tamarit, i el quart Joan Gatell, d'Altafulla. Joaquim Fontanilles i Miquel Verdaguer, els dos restants, devien ser de la Torre.

La Contribució General de Defensa dels no matriculats ens possibilita d'observar l'existència de només sis hisendats: tres duen el cognom Fontanilles –un Antoni i dos Manuels–, la vídua de Joan Roig, Joan-Baptista Gatell –ull a aquest cognom!– i Francesc Gorma, veí de Barcelona i resident a Torredembarra quan tingué lloc la lleva. La majoria dels contribuents lliuraven 1 ral i 21 ardits, és a dir, mitja pesseta, que és la quantitat que pagaven els jornalers i criats segons referència d'Ossorio (170).

Tanmateix, una observació a la classificació de les professions dels homes de Torredembarra ens ho fa dubtar, car sols indica que hi hagi trenta-dos jornalers, mentre que són cent trenta-sis els qui paguen la mitja pesseta esmentada. Això fa suposar que l'atribució de la Capitació no es deuria fer sols en funció de la divisió social establerta per la llei de

contribució. Probablement, la necessitat d'agrupar professions tendria a que hi haguessin ambigüitats. Així mateix, és probable que als jornalers hom inclogués els assalariats dels tallers de la Torre. Els nombrosos grups formats pels qui pagaven 17 rals 12 ardots –trenta-dues persones– i 3 rals 18 ardots –cinquanta– deuen correspondre a gent que vivia de l'explotació d'una parcel·la pròpia, no massa extensa i/o del treball personal. Llur riquesa no seria tan important com la dels grups de 11 rals 6 ardots o 15 rals, els més poderosos dins dels estaments modestos.

La capitació dels matriculats il·lustra la humilitat general de pescadors i mariners. El 93% pagava entre mitja i una pesseta i tan sols dos –Pere Badia i Josep Antoni Gatell, atenció al cognom!– lliurarien 3 o 4 pessetes, quantitats que, d'altra banda, no ultrapassaven la modèstia. El 13% dels matriculats són absents –12 de 90–. Aquesta qualitat d'absents en el moment de la lleva, que es donava sobretot entre els matriculats, l'hem observada també en la documentació demogràfica d'Altafulla. Les raons de la no presència eren o el Servei a la Reial Armada o els viatges a les Índies.

El terç del Cadastre –malgrat la diferència d'expressió monetària respecte a la comptabilitat en lliures, sous i diners realitzada a Tamarit i Altafulla– l'hem agrupat seguint la mateixa norma que en els altres dos casos. Sols un propietari, el comte de Santa Coloma, pagava més de 50 rals; és a dir, més de 5 ll.. Com que cotitzava sols Cadastre –i no pas la Contribució de Defensa– ratifiquem la nostra opinió que no vivia a la Torre, puix que el Cadastre requeria sobre rendes i terres, i la Capitació sobre les persones. El comte pagava, ell sol, el 10% del Cadastre.

Un segon grup de propietaris mitjans –entre 10 i 50 rals o d'1 a 5 ll.– contribuïa el 43,17% i eren el 8,6% dels tributants. Els homes d'aquesta agrupació i l'anterior constituïrien la cúpula del poder econòmic de la Torre. Alguns d'ells també ostentaven el poder polític: Joan Fontanilles –síndic personer– era el 7è. màxim contribuent, Manuel Fontanilles –síndic i ciutadà honrat de Barcelona– pagava 12 rals i 20 ardots.

Els grups III i IV contribuïen el 30,37%, no massa llunyà del 22,04% del seu valor demogràfic: gent sense massa problemes de supervivència. Els que ho tenien més difícil eren la resta de torrencs, unes dues terceres parts de l'univers tributari i sols pagadors del 16,22% del valor de les rendes.

El nivell de vida dels matriculats l'intuïm baix, en tant que el 90% pagava menys de 2 rals i 12 ardots. L'altre 10% tampoc no l'abillaria, car ningú no lliurava més de 5 rals, o sigui, 10 s.. Caldria relativitzar l'afirmació en ser coneixedors del superior gravamen cadastral de les rendes de la terra respecte la resta d'activitats.

L'aportació econòmica total de la vila de Torredembarra a la lleva de Miquelets fou de 2.197,43 rals, 1.458 dels quals corresponen a la Contribució. La xifra global correspon a 219 ll. 14 s. 10 d., quantitat de la qual sobren 9 ll. 11 d. per a ratificar la donada per Lluís Navarro en el resum del partit de Tarragona. La diferència té una explicació definitiva: l'escrivà anava arrossegant la suma plana per plana i s'equivocava sovint. Així, a la pàgina 4 consignava 3 ardits de més que esdevenien 12 de menys a la pàgina següent i 14 de menys a la pàgina 7. No "satisfet" errava de 100 ... rals de menys, pàgina 15. En aquells moments havia deixat de sumar 100 rals i 14 ardits, xifra reduïda a 93 rals i 12 ardits –per una nova falla, a la pàgina 17– i a 91 rals i 5 ardits –pàgina 18–. En finalitzar l'apartat la diferència ascendia a 91 rals i 7 ardits. En la relació de la contribució dels matriculats sols errà d'1 ral. La dissimilitud final quedava fixada en 90 rals i 7 ardits, equivalents a 9 lliures i 11 diners. Per tant, en el cas de la Torre, com en el de Tamarit, els números quadren.

El resum del Cadastre ofereix una espectacular igualtat entre l'apartat agrícola i el conjunt dels altres tres. Les activitats comercials i industrials representen un 20,75%, superior al 14,15% d'Altafulla i incomparable al 5,96% de Tamarit, diferència que cal atribuir a la venda d'aiguadents.

ELS GRANS PROPIETARIS DE LA ZONA

L'anàlisi conjunta de les poblacions d'Altafulla, Tamarit i Torredembarra –tractades en el present treball– i la Riera –treballada per Lluís Navarro– ens permet adonar-nos dels vincles territorials dels municipis de l'àrea de desembocament del Gaià. Si disposéssim dels estudis de Creixell i d'altres pobles veïns, podríem acompletar el coneixement socio-econòmic de la zona al nord de Tarragona dins la comarca del Tarragonès.

És a partir de l'agrupament del valor sotmès a cotització cadastral entre els principals tinents de les quatre localitats, que podem refrendar l'opinió suara esmentada, d'altra banda innegable atenent la producció i comercialització vitícola i la vessant marinera, excepte en el cas de la Riera.

Hem utilitzat tota la documentació de Torredembarra, Tamarit i Altafulla i el resum dels set primers tinents de la Riera per conformar el quadre dels principals propietaris de la zona. Ens ha sorprès que entre sis tinents controlessin gairebé la meitat del valor cadastral. D'aquests sis, els quatre primers eren nobles –marquès de Tamarit, marquès de la Bàrcena,

comte de Santa Coloma i Antoni Martí-, el cinquè era Familiar del Sant Ofici i la sisena era Teresa Martí, tal vegada membre de la família Martí d'Ardenya.

El marquesat de Tamarit havia passat als Montserrat el 1681 gràcies a un privilegi concedit per Carles II a Francesc de Montserrat, mort el 1688. El succeí la filla Gertrudis i, a aquesta, morta el 1718 sense fills, el cosí tercer Josep. El fill d'aquest, també Josep de nom, casà el 1772 amb Caterina de Ustáriz, de qui tingué Baltasara, morta el 1794. Als anys que estudiem era Joan qui detentava el marquesat, des de feia un any i fins el 1844 (Català i Rovira).

"Els Martí constituïen una antiga família hisendada del petit lloc d'Ardenya, pertanyent al rectorat de Tamarit i situat en el curs final del riu Gaià. Les seves propietats s'estenien pels termes municipals d'Ardenya, Tamarit, la Riera, Catllar i Altafulla" (Iglésies, 5). Aquesta precisió complementa el que ja hem parlat d'Antoni Martí i Franquès.

A més de la quantitat de propietats de cada individu, la dimensió social ve expressada pel fet de posseir-ne en diversos termes.

L'any 1719 hom descrivia els pobles en qüestió de la següent manera:

"La Riera: te est terme de llargaria un quart i mitg, de ampla un, y de rodaria un hora: afronta a llevant ab Clará, a mitgdia ab Altafulla, ab ponent ab Catllar mediant lo Riu Gaya, y a tremontana ab Vespella: te 100 casas y 311 personas"

"Tamarit: te de llargaria tres quarts, de ampla lo mateix, y de rodaria 3 horas: afronta a llevant ab Altafulla mediant Gaya, a mitgdia ab lo mar, a ponent ab Tarragona, y a tremontana ab Catllar: te 60 casas y 117 personas"

"Altafulla: te 1 quart y mitg de llarch, 1 quart de ampla, y de rodaria 5 quarts: afronta a llevant ab la Torreden barra, a mitgdia ab lo Mar, a ponent ab Tamarit y a tremontana ab Vespella. Te 92 casas y 728 personas".

"Torredembarra: te 1 quart de llarch, 1 quart de ampla, y de rodaria 1 ora: afronta a llevant ab Clará, a mitgdia ab lo Mar, a ponent ab Vendrell, y a tremontana ab Vellbí i Castellet. Te 25 casas y 138 personas" (Iglésies)

Mentre que a finals de segle l'extensió del terme era semblant, el nombre d'habitants s'havia modificat extraordinàriament a favor d'Altafulla i la Torre. Cal veure, però, com els coeficients habitants/casa de les relacions anteriors són molt dispars: encara no 2 a Tamarit i més de 5 a la Torre. Les estadístiques d'inicis del segle XVIII són defectives, però no volem començar aquí una altra història.

Quadre I.
Terç del Cadastre Terratinents. Altafulla

	IMPORT			CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ		MITJANA
	ll.	ss.	dn.	Nombre	%	Sous	%	
I	4	15	2	1	0,41	95,15	10,37	
II	3	3	4	1		63,35		
	3	3	—	1		63,00		
	2	10	11	1		50,95		
	1	15	7	1		35,60		
				4	1,63	212,90	23,20	
III	—	19	10	1		19,85		
	—	19	2	1		19,15		
	—	19	1	1		19,05		
	—	16	9	1		16,75		
	—	16	—	1		16,00		
	—	15	8	1		15,65		
	—	14	10	1		14,85		
	—	13	6	2		27,00		
	—	12	—	1		12,00		
	—	11	9	1		11,75		
	—	11	3	1		11,25		
	—	11	1	1		11,05		
	—	10	6	1		10,50		
	—	10	5	1		10,40		
	—	10	4	1		10,35		
	—	10	—	1		10,00		
				17	6,99	235,60	25,68	
IV	—	9	9	1		9,75		
	—	9	5	2		18,80		
	—	8	11	1		8,95		
	—	7	11	1		7,95		
	—	7	6	1		7,50		
	—	6	11	1		6,95		
	—	6	8	1		6,65		

	IMPORT			CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ		MITJANA
	ll.	ss.	dn.	Nombre	%	Sous	%	
	—	6	2	1	7,41	6,15	13,03	
	—	5	6	2		11,00		
	—	5	3	2		10,50		
	—	5	2	2		10,30		
	—	5	1	2		10,10		
	—	5	—	1		5,00		
				18		119,60		
V	—	4	11	1	16'05	4,95	13'03	
	—	4	10	1		4,85		
	—	4	8	1		4,65		
	—	4	7	1		4,60		
	—	4	—	1		4,00		
	—	3	11	1		3,95		
	—	3	10	1		3,85		
	—	3	7	3		10,80		
	—	3	6	3		10,50		
	—	3	5	2		6,80		
	—	3	3	2		6,50		
	—	3	2	1		3,15		
	—	3	—	1		3,00		
	—	2	10	2		5,70		
	—	2	9	2		5,50		
	—	2	8	1		2,65		
	—	2	7	2		5,20		
	—	2	6	2		5,00		
	—	2	5	2		4,80		
	—	2	4	1		2,35		
	—	2	3	2		4,50		
	—	2	2	1		2,15		
	—	2	1	2		4,20		
	—	2	—	3		6,00		
				39		119,65		
VI	—	1	11	3		5,85		

	IMPORT			CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ		MITJANA
	ll.	ss.	dn.	Nombre	%	Sous	%	
	-	1	10	1		1,85		
	-	1	9	1		1,75		
	-	1	8	5		8,25		
	-	1	7	1		1,60		
	-	1	6	1		1,50		
	-	1	5	7		9,80		
	-	1	4	6		8,10		
	-	1	3	5		6,25		
	-	1	2	3		3,45		
	-	1	1	5		5'50		
	-	1	-	10		10,00		
	-	-	11	5		4,75		
	-	-	10	17		14,45		
	-	-	9	11		8,25		
	-	-	8	20		13'00		
	-	-	7	3		1'80		
	-	-	6	50		25'00		
	-	-	5	4		1'60		
	-	-	4	4		1'40		
	-	-	3	2		0,50		
				164	67'49	134,65	14,67	
Totals				243	100,00	917,55	100,00	3'78

Quadre II.
Contribució General de Defensa. Altafulla

Pessetes	VEÏNS		CONTRIBUCIÓ	
	Nombre	%	Total	%
20	2	0,57	40	8,77
10	6	1,70	60	13,16
8	3	0,85	24	5,26
5	6	1,70	30	6,58
4	5	1,42	20	4,39
3	12	3,41	36	7,89
2	38	10,80	76	16,67
1	60	17,05	60	13,16
0,5	220	62,50	110	24,12
Total	352	100,00	456	100,00

456 pessetes = 1.824 rals = 3.648 sous = 182 lliures 8 sous.

Quadre III.
Contribució de matriculats al servei de Miquelets. Altafulla

IMPORT			VEÏNS		CONTRIBUCIÓ	
ll.	ss.	dn.	Nombre	%	Sous	%
1	17	6	2	3,85	75,00	29,62
1	10	—	1	1,92	30,00	11,85
—	15	—	1	1,92	15,00	5,92
—	7	6	2	3,85	15,00	5,92
—	3	9	21	40,38	78,75	31,09
—	1	10	19	36,54	35,15	13,88
—	1	3	1	1,92	1,25	0,49
—	—	8	4	7,69	2,60	1,03
—	—	6	1	1,92	0,50	0,20
Total			52	100,00	253,25	100,00

Quadre IV.
Resum del cadastre (segons la documentació). Altafulla

	rals	%	rals	%
A) Activitats agropecuàries				
1) Terres	3.920	49,79	4.184	53,14
2) Ramats	264	3,35		
B) Act. Comercials i industrials				
1) Aiguarent	600	7,62	1.114	14,15
2) "Ganancial"	500	6,35		
3) Hostal	14	0,18		
C) Immobles				
1) Cases	1.125	14,29	1.125	14,29
D) Rendes				
1) Emoluments	761	9,67	1.450	18,42
2) Censos	419	5,32		
3) Delmes	270	3,43		
Total			7.873	100,00

Quadre V.
Ganancial. Altafulla

	IMPORT			CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ	
	ll.	ss.	dn.	Nombre	%	Sous	%
I	2	5	—	8	5,44	360	36,29
II	1	10	—	5	7,48	150	24,70
	1	—	—	1		20	
	—	15	—	5		75	
				11		245	
III	—	10	—	1		10	
	—	8	—	1		8	
	—	7	6	10		75	
	—	7	—	1		7	

	IMPORT			CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ	
	ll.	ss.	dn.	Nombre	%	Sous	%
	-	5	-	19	21,77	95,00	19,66
				32		195,00	
IV	-	4	-	7		28,00	
	-	3	-	8		24,00	
	-	2	6	1		2,50	
	-	2	-	57		114,00	
	-	1	6	1		1,50	
	-	1	-	22		22,00	
				96	65,31	192,00	19,35
Total				147	100,00	992,00	100,00

Quadre VI.
Contribució general de defensa. Tamarit

IMPORT			VEÏNS		CONTRIBUCIÓ	
ll.	ss.	dn.	Nombre	%	Sous	%
1	10	-	1	1,64	30,00	9,76
1	2	6	1	1,64	22,50	7,32
-	15	-	2	3,28	30,00	9,76
-	7	6	3	4,92	22,50	7,32
-	3	9	54	88,52	202,50	65,85
Total			61	100,00	307,50	100,00

Quadre VII.
Resum del cadastre. Tamarit

	rals	%	rals	%
A) Activitats agropecuàries				
1) Terres	4.970	80,03		
2) Ramats	284	4,57	5.254	84,60
B) Act. Comercials i industrials				
1) Molins	350	5,64		
2) Venda aiguardents	15	0,24		
3) Premses i vil	5	0,08	370	5,96
C) Immobles				
1) Cases	159	2,56	159	2,56
D) Rendes				
1) Delmes	350	5,64		
2) Censos	47	0,76		
3) Emoluments	30	0,48	427	6,88
Total			6.210	100,00

Quadre VIII.
Terç del cadastre. Tamarit

	IMPORT			CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ		MITJANA
	ll.	ss.	dn.	Nombre	%	Sous	%	
I	10	—	—	1	1,33	200	19,82	
II	6	17	4	1	1,33	137,35	13,61	
III	3	17	3	1		77,25		
	3	1	4	1		61,35		
	2	12	3	1		52,25		
	2	6	—	1		46,00		
	2	—	—	1		40,00		
	1	17	9	1		37,75		
	1	16	10	1		36,85		
	1	7	—	1		27,00		

	IMPORT			CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ		MITJANA
	ll.	ss.	dn.	Nombre	%	Sous	%	
	1	4	4	1	13,33	24,35	42,05	
	1	1	6	1		21,50		
				10		424,30		
IV	-	19	8	1	9,33	19,65	10,42	
	-	17	6	1		17,50		
	-	15	9	1		15,75		
	-	15	2	1		15,15		
	-	14	2	1		14,15		
	-	11	9	1		11,75		
	-	10	2	1		11,15		
				7		105,10		
V	-	8	4	1	8,00	8,35	3,99	
	-	8	-	1		8,00		
	-	6	8	1		6,65		
	-	6	2	1		6,15		
	-	5	10	1		5,85		
	-	5	3	1		5,25		
				6		40,25		
VI	-	4	9	1		4,75		
	-	4	4	2		8,70		
	-	4	-	2		8,00		
	-	3	8	1		3,65		
	-	3	7	1		3,60		
	-	3	6	2		7,00		
	-	3	5	1		3,45		
	-	3	4	1		3,35		
	-	3	3	1		3,25		
	-	3	1	1		3,10		
	-	3	-	1		3,00		
	-	2	11	1		2,95		
	-	2	9	1		2,75		
	-	2	8	2		5,30		
	-	2	6	1		2,50		

	IMPORT			CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ		MITJANA
	ll.	ss.	dn.	Nombre	%	Sous	%	
	—	2	4	1	32,00	2,35	7,55	
	—	2	3	2		4,50		
	—	2	—	2		4,00		
				24		76,20		
VII	—	1	9	1	34,67	1,75	2,56	
	—	1	8	1		1,65		
	—	1	7	2		3,20		
	—	1	6	2		3,00		
	—	1	4	3		4,05		
	—	1	3	1		1,25		
	—	—	11	2		1,90		
	—	—	10	1		0,85		
	—	—	9	6		4,50		
	—	—	8	1		0,65		
	—	—	7	2		1,20		
	—	—	6	3		1,50		
	—	—	4	1		0,35		
				26		25,85		
Totals				75	100,00	1.009,05	100,00	13,45

Quadre IX.
Distribució municipal dels propietaris cadastrals

MUNICIPI	CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ				
	nombre	%	ll.	ss.	dn.	ss.	%
Altafulla	42	56,00	21	—	6	420,50	41,79
Tarragona	5	6,67	13	12	7	272,60	27,09
Tamarit	12	16,00	13	6	9	266,75	26,51
Torredembarra	5	6,67	1	5	1	25,10	2,49
Ferran	6	8,00	—	11	8	11,65	1,16
La Selva	1	1,33	—	4	4	4,35	0,43

MUNICIPIIS	CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ				
	nombre	%	ll.	ss.	dn.	ss.	%
Ardenya	2	2,67	—	2	8	2,65	0,26
Vila-seca	1	1,33	—	2	—	2,00	0,20
La Nou de Gaià	1	1,33	—	—	8	0,65	0,06
Totals	75	100,00				1.006,25	100,00

Quadre X.

Contribució general de defensa (no matriculats). Torredembarra

IMPORT		CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ	
Rals	Ardits	Nombre	%	Total rals	%
30	—	2	0,78	60,00	5,01
22	12	1	0,39	22,50	1,88
19	6	3	1,18	57,75	4,82
15	—	15	5,88	225,00	18,77
11	6	12	4,71	135,00	11,26
7	12	32	12,55	240,00	20,02
5	9	1	0,39	5,37	0,45
3	18	50	19,61	187,50	15,64
3	12	3	1,17	10,50	0,88
1	21	136	53,33	255,00	21,27
Totals		255	100,00	1.198,63	100,00

Quadre XI.

Contribució general de defensa (matriculats). Torredembarra

IMPORT		CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ	
Rals	Ardits	Nombre	%	Total rals	%
19	16	1	1,11	19,25	7,42
11	6	1	1,11	11,25	4,38
7	12	4	4,44	30,00	11,57
3	21	1	1,11	3,88	1,50
3	18	21	23,33	78,75	30,36
1	21	62	68,89	116,25	44,82
Totals		90	100,00	259,38	100,00

Quadre XII.

Terç del cadastre (no matriculats). Torredembarra

	IMPORT		CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ		MITJANA
	Rals	Ardits	Nombre	%	Sous	%	
I	65	15	1	0,53	65,63	10,25	
II	33	2	1		33,08		
	26	20	1		26,83		
	26	2	1		24,08		
	20	22	1		20,92		
	17,1	13	1		17,54		
	16	11	1		16,46		
	16	2	1		16,08		
	15	22	1		15,92		
	15	3	1		15,12		
	15	-	1		15,00		
	14	10	1		14,42		
	13	14	1		13,58		
	12	20	1		12,83		

	IMPORT		CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ		MITJANA
	Rals	Ardits	Nombre	%	Sous	%	
	12	7	1	8,60	12,29	43,17	
	12	1	1		12,04		
	10	8	1		10,33		
			16		276,52		
III	9	15	1	5,91	9,63	13,36	
	9	12	1		9,50		
	9	6	1		9,25		
	8	23	1		8,96		
	8	13	1		8,54		
	8	4	1		8,16		
	7	23	1		7,96		
	7	—	1		7,00		
	5	22	1		5,92		
	5	10	1		5,42		
	5	4	1		5,25		
			11		85,59		
IV	4	22	1		4,92		
	4	16	1		4,67		
	4	15	2		9,25		
	4	14	1		4,58		
	4	9	2		8,75		
	4	8	3		13,00		
	4	7	1		4,29		
	3	13	2		7,08		
	3	10	2		6,83		
	3	9	3		10,12		
	3	8	2		6,67		
	3	6	1		3,25		
	3	3	2		6,25		
	3	1	1		3,04		
	2	23	1		2,96		
	2	19	1		2,79		
	2	16	2		5,33		

	IMPORT		CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ		MITJANA
	Rals	Ardits	Nombre	%	Sous	%	
	2	14	2	16,13	5,16	17,01	
			30		108,94		
V	2	10	1		2,42		
	2	6	2		4,50		
	2	5	1		2,21		
	2	4	1		2,16		
	2	2	1		2,08		
	2	-	1		2,00		
	1	22	1		1,92		
	1	21	2		3,75		
	1	20	2		3,67		
	1	19	2		3,58		
	1	16	4		6,67		
	1	15	1		1,63		
	1	14	1		1,58		
	1	13	1		1,54		
	1	11	1		1,46		
	1	10	2		2,83		
	1	9	3		4,12		
	1	8	2		2,67		
	1	6	3		3,75		
	1	5	4		4,83		
	1	4	1		1,16		
	1	3	1		1,12		
	1	2	2		2,16		
	1	-	1		1,00		
			41	22,04	64,81	10,12	
VI	-	23	1		0,96		
	-	22	1		0,92		
	-	21	1		0,88		
	-	20	2		1,67		
	-	18	1		0,75		
	-	17	3		2,12		

	IMPORT		CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ		MITJANA
	Rals	Ardits	Nombre	%	Sous	%	
	—	15	6		3,75		
	—	14	26		15,16		
	—	13	1		0,59		
	—	12	1		0,50		
	—	10	3		1,25		
	—	9	2		0,75		
	—	8	1		0,33		
	—	7	33		0,88		
	—	6	34		8,50		
	—	2	1		0,08		
			87	46,77	39,04	6,10	
Totals			186	100,00	640,50	100,00	3,44

Quadre XIII.

Terç del cadastre (matriculats). Torredembarra

	IMPORT		CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ		MITJANA
	Rals	Ardits	Nombre	%	Sous	%	
I	4	14	1	0,91	4,58		
	3	22	1		3,92		
	3	15	1		3,63		
	3	14	1		3,58		
	3	12	1		3,50		
	3	7	1		3,29		
	3	4	1		3,16		
	3	1	2		6,08		
	2	16	1		2,67		
	2	15	1		2,63		
			11	10,00	37,04	37,44	
II	2	6	1		2,25		
	2	4	1		2,16		

	IMPORT		CONTRIBUENTS		CONTRIBUCIÓ		MITJANA
	Rals	Ardits	Nombre	%	Sous	%	
	2	3	1		2,12		
	1	19	1		1,79		
	1	18	2		3,50		
	1	16	1		1,67		
	1	15	1		1,63		
	1	12	1		1,50		
	1	10	1		1,42		
	1	7	1		1,29		
	1	5	1		1,21		
	1	4	3		3,50		
			15	13,63	24,04	24,48	
III	—	23	3		2,88		
	—	20	8		6,67		
	—	19	1		0,79		
	—	15	1		0,63		
	—	14	26		15,17		
	—	12	1		0,50		
	—	7	5		1,46		
	—	6	39		9,75		
			84	76,36	37,85	38,26	
Totals			110	100,00	98,93	100,00	0,90

Quadre XIV.

Resum del cadastre (segons la documentació). Torredembarra

	rals	%	rals	%
A) Activitats agropecuàries				
1) Terres	5.024	44,85		
2) Ramats	339	3,03	5.363	47,88
B) Act. Comercials i industrials				
1) Venda d'aiguardents	1.000	8,93		
2) Ganancial	1.000	8,93		
3) Forns	240	2,14		
4) Molins de farina i oli	80	0,71		
5) Fàbriques d'aiguardent	4	0,04	2.324	20,75
C) Immobles				
1) Cases	1.728	15,43	1.728	15,43
D) Rendes				
1) Emoluments	913	8,15		
2) Censos, censals i violaris	514	4,59		
3) Delmes i altres drets	360	3,21	1.787	15,95
Total			11.202	100,00

Quadre XV.

Principals propietaris del conjunt

Altafulla-La Riera-Tamarit-Torredembarra

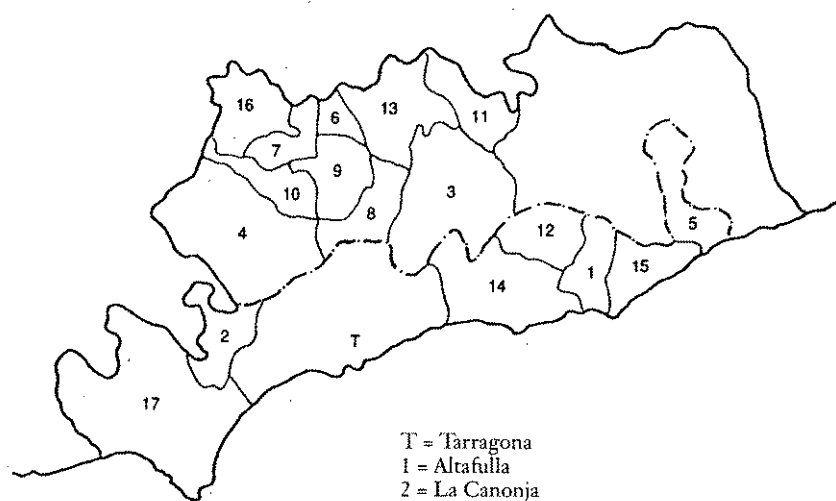
	Sous	Total	% s. c.
1r. - Marquès de Tamarit			
A la Riera	465,16		
A Tamarit	137,35		
A Altafulla	95,15	697,66	13,84
2n. - Marquès de la Barcena			
A la Riera	414,59	414,59	8,22
3r. - Antoni Martí			
A Tamarit	200,00		

	Sous	Total	% s. c.
A la Riera	155,41		
A Altafulla	50,95	406,36	8,06
4t. - Comte de Santa Coloma			
A la Riera	200		
A Torredembarra	131,26	331,26	6,57
5è. - Joan Gatell			
A la Riera	91,00		
A Altafulla	63,00		
A Torredembarra	48,16		
A Tamarit	11,75	213,91	4,24
6è. - Teresa Martí			
A la Riera	184,75		
A Tamarit	15,75	200,50	3,98
Total dels 6 primers propietaris		2.264,28	44,92
7è. - Josep Virgili			
A Tamarit	77,25		
A Torredembarra	16,16	143,41	2,84
8è. - Justí Vallvé			
A la Riera	128,09	128,09	2,54
9è. - Dr. Manuel Soler			
A Tamarit	52,25		
A Altafulla	63,35	115,60	2'29
Total dels 9 primers propietaris		2.651,38	52,58

Rafael Català Dalmau
Valentí Gual Vilà

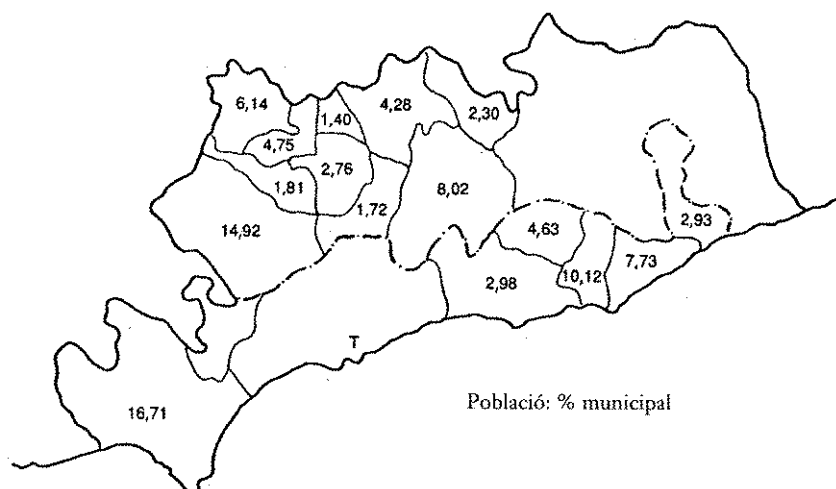
BIBLIOGRAFIA

- CATALÀ, Pere: *Els Castells Catalans*. vol. IV., Barcelona. Dalmau. 1973.
- IGLÉSIES, Josep: *Un moment estel·lar de la ciència a Catalunya (Antoni Martí i Franquès)*. Barcelona. Dalmau. 1965.
- : *Estadístiques de població de Catalunya el primer vicenni del segle XVIII*. 3 vols. Barcelona. Fundació Salvador Vives Casajuana. 1974.
- MERCADER, Joan: *Els Capitans Generals. El segle XVIII*. Barcelona. Teide. 1957.
- NAVARRO, Lluís: "Datos para un estudio de la población activa masculina en el corregimiento de Tarragona a finales del siglo XVIII (Los Miqueletes en La Riera)", a *Universitas Tarraconensis*, II, 1977, pp.99-130.
- OSSORIO, Angel: *El pensamiento Político catalán durante la Guerra de España con la República Francesa*. Madrid. Imp. Oliva. 1913.
- ROVIRA, Salvador: "Los comerciantes de Altafulla (segunda mitad del siglo XVIII)", a *Estudis Altafullencs*, núm.2, Altafulla. 1978. pp.29-92.
- : "Altafulla i la Guerra Gran", a *Quaderns d'Història Tarraconense*, núm. 1, 1979, pp.129-156.
- : *Antoni Martí i Franquès i l'Altafulla del seu temps*. Altafulla. 1982.
- SEGURA, Antoni: "El Cadastre: la seva història (1715-1845) i la seva importància com a font documental", a *Estudis d'Història Agrària*, núm. 4, Barcelona. 1983, pp.129-143.

Zona interior i litoral

3 = El Catllar	11 = Renau
4 = Constantí	12 = La Riera
5 = El Creixell	13 = La Secuita
6 = Els Garidells	14 = Tamarit
7 = El Morell	15 = Torredembarra
8 = Els Pallaresos	16 = Vilallonga
9 = Perafort	17 = Vila-seca
10 = La Pobla de Mafumet	

Fotocopiats de "La población activa del Tarragonès (corregimiento de Tarragona) el año 1795",
 a 1r: Col·loqui d'Història del Camp de Tarragona. Conca de Barberà i Priorat, pàg. 136-7